

การวิเคราะห์เนื้อหาข่างหลักสูตรประถมศึกษา
ที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

นายธำรง ชูทัพ

002760

ศูนย์วิทยทรัพยากร

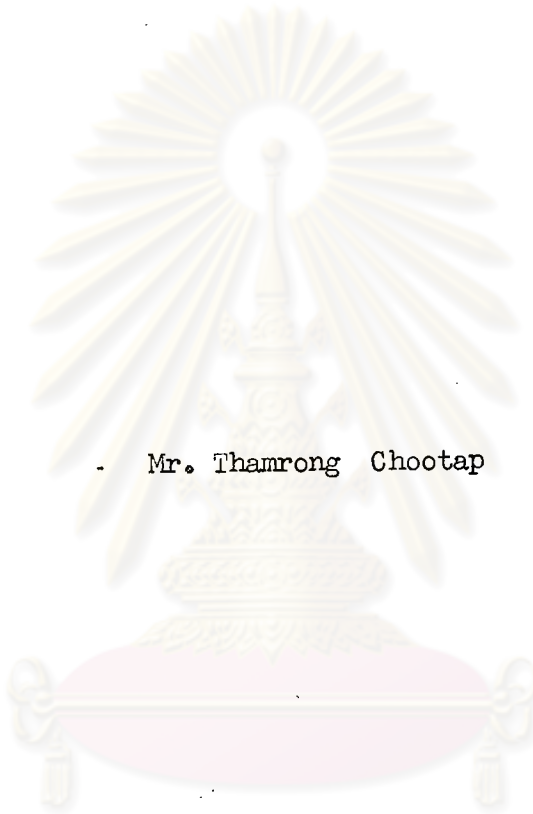
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรประถมศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

I1583444X

CONTENT ANALYSIS OF THE DRAFT OF THE ELEMENTARY SCHOOL
CURRICULUM RELEVANT TO LOCAL ENVIRONMENT AND NEEDS

Mr. Thamrong Chootap

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

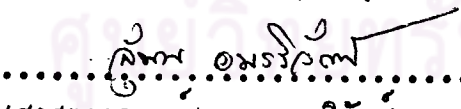
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาขงร่างหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพ
และความต้องการของท้องถิ่น
โดย นายธำรง ชูชีพ
แผนกวิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณกุล)

..... กรรมการ
(นายสวัสดิ์ จงกล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาหางร่างหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้องกับ
 สภาพและความต้องการของท้องถิ่น

ชื่อนิสิต นายธำรง ชูทัพ

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่สอนตามหลักสูตรใหม่ในโรงเรียนทดลองของแต่ละภาค

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรเป็นครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๒ ในโรงเรียนทดลองหลักสูตรของกรมวิชาการ จำนวน ๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ โดยนำหัวข้อในเนื้อหาของหลักสูตรมาเป็นข้อความ มีทั้งหมด ๑๕๕ หัวข้อ การหอบแบบสอบถามใช้วิธีการให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ผลการวิจัย

๑. เนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นมากสามารถนำไปใช้ได้ทันทีในภาคต่าง ๆ ดังนี้
 ภาคเหนือ ไค้แก เรื่องชีวิตในบ้าน ชุมชนของเรา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เรื่องตัวเรา พี่ช สัตว์ ชีวิตในบ้าน โรงเรียน
ของเรา ชุมชนของเรา ชาว เหตุการณ์ และวันสำคัญ

ภาคใต้ ได้แก่ เรื่องพี่ช สัตว์ โรงเรียนของเรา ชุมชนของเรา แรง การ
ถนอมอาหาร ชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

ภาคกลาง ได้แก่ เรื่องชีวิตในบ้าน โรงเรียนของเรา ชุมชนของเรา ประเภท
และลักษณะอาชีพของคนไทย

๒. เนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นปานกลาง
ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้างก่อนนำไปใช้ในภาคต่าง ๆ ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ เรื่องตัวเรา พี่ช สัตว์ ชีวิตในบ้าน ชาติไทยทุกหน่วยย่อย
การทำมาหากินทุกหน่วยย่อย สารเคมี การถนอมอาหาร ชาว
เหตุการณ์ และวันสำคัญ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เรื่องตัวเรา สัตว์ ชีวิตในบ้าน ชุมชนของเรา
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชาติไทย การทำมาหากินทุกหน่วยย่อย
ยกเว้น การทำนา พลังงาน และสารเคมีทุกหน่วยย่อย จักรวาล
และอวกาศ ชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

ภาคใต้ ได้แก่ เรื่องตัวเรา สัตว์ ชีวิตในบ้าน ชุมชนของเรา สิ่งแวดล้อม
กายภาพ ชาติไทยหน่วยย่อย การทำมาหากิน ทุกหน่วยย่อย สิ่ง
สารเคมี จักรวาลและอวกาศ ชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

ภาคกลาง ได้แก่ เรื่องตัวเรา พี่ช สัตว์ สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ชาติไทยทุกหน่วย
ย่อย การทำมาหากินทุกหน่วยย่อย ยกเว้นประเภท และลักษณะ
อาชีพของคนไทย พลังงาน และสารเคมีทุกหน่วยย่อย จักรวาล
และอวกาศ

กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เรื่อง ตัวเรา พี่ช สัตว์ ชีวิตในบ้าน สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา
ชาติไทยทุกหน่วยย่อย ประเภท และลักษณะอาชีพของคนไทย การ
ค้าขายแลกเปลี่ยนบริการ หัตถกรรม และอุตสาหกรรม การรวม
กลุ่มและสหกรณ์ แรง สารเคมี การถนอมอาหาร จักรวาล และ

อวกาศ ขาว เหตุการณ์ และวันสำคัญ

๓. เนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นน้อย ต้องปรับปรุงอย่างมากก่อนนำไปใช้ในภาคต่าง ๆ ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชาติไทยของเรา ความร้อน

แสง เสียง แรง จักรวาลและอวกาศ

ภาคใต้ ได้แก่ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชาติไทยของเรา ความร้อน แสง

ภาคกลาง ได้แก่ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ขาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เรื่องชีวิตในบ้าน โรงเรียนของเรา การทำนา การ

ทำไร่ ทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การค้าขายแลกเปลี่ยน

ความร้อน แสง แรง ขาว เหตุการณ์และวันสำคัญ

๔. เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นไม่เท่ากันและครูส่วนใหญ่ทุกภาคมีความเห็นว่าจะต้องปรับปรุงแก้ไข เนื้อหาหลักสูตรบ้างก่อนนำไปใช้ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Content Analysis of the Draft of the Elementary
School Curriculum Relevant to Local Environment
and Needs

Name Mr. Thamrong Chootap

Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat

Department Department of Elementary Education

Academic Year 1978

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this research were to study the content of the Life experiences area of the Elementary School Curriculum B.E. 2521 relevant to local environment and needs and to compare the opinions of teachers in the experimental schools located in different regions of the country.

Procedures

The sample population consists of 90 Pratom I and Pratom II teachers in various experimental schools. The research instrument employed was the questionnaire consisting of 159 items asking the opinions of the teachers about the content of the Life Experiences area in Pratom I - IV. The answers were graded by using rating scale.

Findings

1. The contents of the curriculum which were very related to the local environment and needs and could be used immediately with no revision were as follows:-

Northern Region: Life at Home, Our Community.

Northeastern Region: Our Bodies, Plants, Animals, Life at Home, Our School, Our Community, and Current Events.

Southern Region: Plants, Animals, Our School, Our Community Force, Food Preservation, Current Events.

Central Region: Life at Home, Our School, Our Community Type of Thais' Jobs.

2. The contents of the curriculum which were rather related to the local environment and needs and could be used with only minor changes were as follows:-

Northern Region: Our Bodies, Plants, Animals, Life at Home
The Thai Nation, Earning Living, Chemical Substances,
Food Preservation, Current Events.

Northeastern Region: Our Bodies, Animals, Life at Home, Our
Community, Physical Environment, The Thai Nation Earning
Living (Except the Rice Farming), Energy and Chemical
Substances, The Universe and the Space, Current Events.

Southern Region: Our Bodies, Animals, Life at Home, Our
Community, Physical Environment, The Thai Nation, Earning
Living, Sound, Chemical Substances, The Universe and
The Space, Current Events.

Central Region: Our Bodies, Plants, Animals, The Environment
The Thai Nation, Earning the Living (excepting type of
Thais' Jobs), Energy as Chemical Substances, The Universe
and the Space.

Bangkok: Our Bodies, Plants, Animals, Life at Home, The
Environment, The Thai Nation, Type of Thais' Jobs,
Trade Exchanges, Services, Handicraft and Industry
Cooperatives, Force, Chemical Substances, Food Preservation,
The Universe and the Space, Current Events.

3. The contents of the curriculum which were least related
to the local environment and needs and had to be mostly revised were
as follows:-

Northern Region: Physical Environment,
Heat, Light, Sound, Force, The Universe and the Space.

Southern Region: Physical Environment, Our Country
Heat, Light.

Central Region: Physical Environment, Current Events.

Bangkok: Life at Home, Our School, Farming, Animal Farming,
Fishery, Trade Exchanges, Heat, Light, Force, Current
Events.

4. It was concluded that the contents of the Life Experiences
area of the curriculum were not consistent to local environment and
needs and most of the teachers suggested that some improvements and
changes should be made before implementation.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย โดยได้รับคำปรึกษา คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่น ๆ จากคณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีรายนามดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ได้กรุณาช่วยเหลือและเอาใจใส่เป็นพิเศษ ในส่วนที่นอกเหนือจากฐานะผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ประสงค์ กรวรรณสุต ได้กรุณาแนะนำเกี่ยวกับสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์สวัสดิ์ จงกล กรุณาให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ อันเป็นส่วนทำให้วิจัยเรื่องนี้ สมบูรณ์ขึ้น อาจารย์ ดร.วิชัย ตันศิริ หัวหน้ากองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ศาสตราจารย์ ดร.อารี สัตถندی อาจารย์ ดร.สวนา พรพัฒน์กุล แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และอาจารย์สุนทร สุนันทชัย ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ ได้กรุณาแนะนำให้ แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นและเอกสารค้นคว้า อาจารย์ ดร.ศิริสุข ศรีสุโข และอาจารย์ ดร.โกวิท ประวาลพุกเกษ์ กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแบบการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์วรรณวิไล ชุ่มภิรมย์ อาจารย์นิตยา วิศาลการณ์ต์ อาจารย์อาภัพิพย์ สิริภูบาล และอาจารย์ประหยัค ทองมาก กรุณาช่วยเหลือหลาย ประการ จนทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจารย์ใหญ่และคุณครูโรงเรียนทดลอง หลักรัฐกิจทั้ง ๒๕ โรงเรียน ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ตลอดจนเพื่อนร่วมงานที่กองวิจัยทางการศึกษา กรม วิชาการ ได้กรุณาช่วยเหลือจนงานวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดีทุกประการ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และความช่วยเหลือของท่านที่กล่าวมานี้ เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างมากรวม ๗ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
สมมติฐานในการวิจัย	๑๐
ขอบเขตของการวิจัย	๑๐
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๑๐
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	๑๐
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
คำจำกัดความของการวิจัย	๑๒
๒. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	๑๔
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๓๓
กลุ่มตัวอย่างประชากร	๓๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๔
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๕
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละหน่วยย่อย	๓๘
การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูแต่ละหน่วยใหญ่	๑๑๖

๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๑๒๐
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๒๐
สมมุติฐานการวิจัย	๑๒๐
กลุ่มตัวอย่าง	๑๒๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๒๐
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๒๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๒๑
การอภิปรายผลการวิจัย	๑๒๑
สรุปผลการวิจัย	๑๓๐
ข้อเสนอแนะ	๑๓๔
บรรณานุกรม	๑๓๖
ภาคผนวก	๑๓๘
ประวัติการศึกษา	๑๖๒

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์	๓๓
๒. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องตัวเรา	๓๘
๓. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องพืช	๔๑
๔. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องสัตว์	๔๒
๕. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องชีวิตในบ้าน	๔๔
๖. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องโรงเรียน ของเรา	๔๖
๗. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องชุมชนของเรา	๔๘
๘. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ	๕๓
๙. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องชาติไทย ของเรา	๕๕
๑๐. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	๕๗
๑๑. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ	๕๘
๑๒. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องตัวเรา	๖๑
๑๓. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องพืช	๖๔
๑๔. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องสัตว์	๖๖
๑๕. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องเรื่อง ชีวิตในบ้าน	๖๘
๑๖. ความคิดเห็นของครูคือนำหนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่อง ชุมชนของเรา	๗๐

๑๗.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	๗๒
๑๘.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องสภาพ ภูมิศาสตร์ของประเทศไทย	๗๔
๑๙.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องเขต การปกครองของประเทศไทย	๗๖
๒๐.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องพลเมือง ของประเทศไทย	๗๘
๒๑.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องความ เป็นมาของชาติไทย	๘๐
๒๒.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องศาสนา. . .	
๒๓.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่อง พระมหากษัตริย์	๘๕
๒๔.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องประเภท และลักษณะอาชีพของคนไทย.	๘๗
๒๕.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่อง การทำงาน	๘๘
๒๖.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องการ ทำไร่นาสวน	๙๐
๒๗.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องการ เลี้ยงสัตว์	๙๒
๒๘.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่อง การประมง	๙๕
๒๙.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องการค้าขาย แลกเปลี่ยน	๙๗
๓๐.	ความคิดเห็นของครูคือนักเนื้อหาหลักสูตร เรื่องบริการ . .	๙๙

๓๑. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องหัตถกรรม และอุตสาหกรรม	๑๐๑
๓๒. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องการ รวมกลุ่มและสหกรณ์	๑๐๓
๓๓. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องความ รอนแค้น	๑๐๔
๓๔. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องเสียง	๑๐๗
๓๕. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องแรง	๑๐๘
๓๖. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องสาร เคมี	๑๑๑
๓๗. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องการ ถนอมอาหาร	๑๑๒
๓๘. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องจักร วาลและอวกาศ	๑๑๔
๓๙. ความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรเรื่องชาว เหตุการณ์และวันสำคัญ	๑๑๕
๔๐. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรที่ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น สำหรับชั้น ป.๑-๒ จำแนกตามรายภาค	๑๑๖
๔๑. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อนักเรียนเนื้อหาหลักสูตรที่ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น สำหรับชั้น ป.๓-๔ จำแนกตามรายภาค	๑๑๗